

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Ryńsk i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Ryńsk

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 8648

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 5433

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 60

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 62,8%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4228,40 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 110

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do grupy 29 gmin z przeważającym udziałem gmin wiejskich, raczej o charakterze peryferyjnym. Są to gmin o niskiej liczbie mieszkańców, o wyższym ryzyku bezrobocia. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są najniższe, w tym również niskie są dochody własne gmin z PIT. Liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców (z wyłączeniem firm małych) jest niższa niż przeciętna, a średnie zatrudnienie w przedsiębiorstwach małych i średnich zbliżone do średniej w województwie, natomiast wyższe w przypadku przedsiębiorstw średnich. Przeciętne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw są nieco poniżej średniej, największa różnica widoczna jest w przypadku wynagrodzeń osób pracujących w małych przedsiębiorstwach. W tej grupie gmin udział płatników w sektorze usług jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4228,40	90,1	88,0
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1272,72	90,6	57,5
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4150,18	88,3	86,8
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	700,00	93,3	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 567 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 59 płatników składek ZUS oraz 368 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	225	124	15	4	143
ZUS (płatnicy składek)	38	20	1	NaN	NaN
REGON		550	15	2	567

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	21	35,6	0,1
Usługi (G-S)	25	42,4	0,0
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	12	20,3	0,1
Budownictwo (F)	11	18,6	0,1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	9	15,3	0,1
Transport i gospodarka magazynowa (H)	3	5,1	0,0
Pozostała działalność usługowa (S)	3	5,1	0,1
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	[b.d.]	[b.d.]	[b.d.]
Edukacja (P)	2	3,4	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	2	3,4	0,0
Kultura (R)	[b.d.]	[b.d.]	[b.d.]

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 689 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 12,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 396 osób, to jest 7,3% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 281 osób, to jest 5,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 216 osób, w tym 126 osób w administracji, 29 osób w sektorze opieki zdrowotnej 52 osób w sektorze edukacji oraz 9 osób w sektorze kultury, było to łącznie 4,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 109 kobiet i 118 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 306 osób i do 24 lat – 227 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

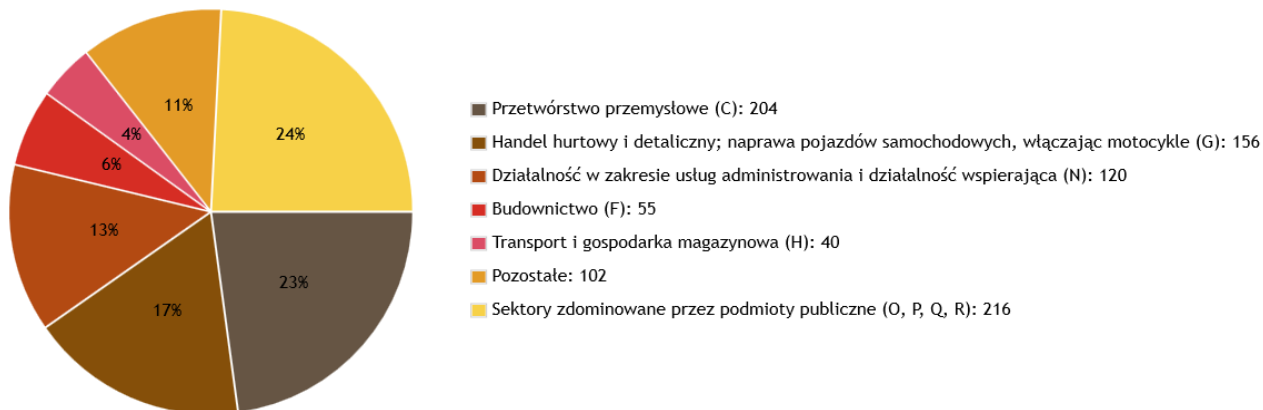
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	49	1,3	7,1
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	175	8,8	25,4
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	229	229,0	33,2
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	236	∞	34,3

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (204 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (156 osób),

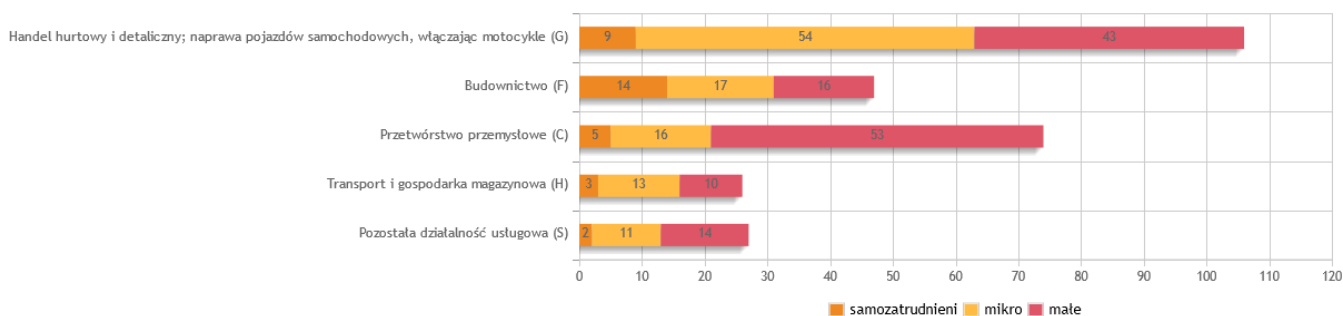
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (N) (120 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Ryńsk

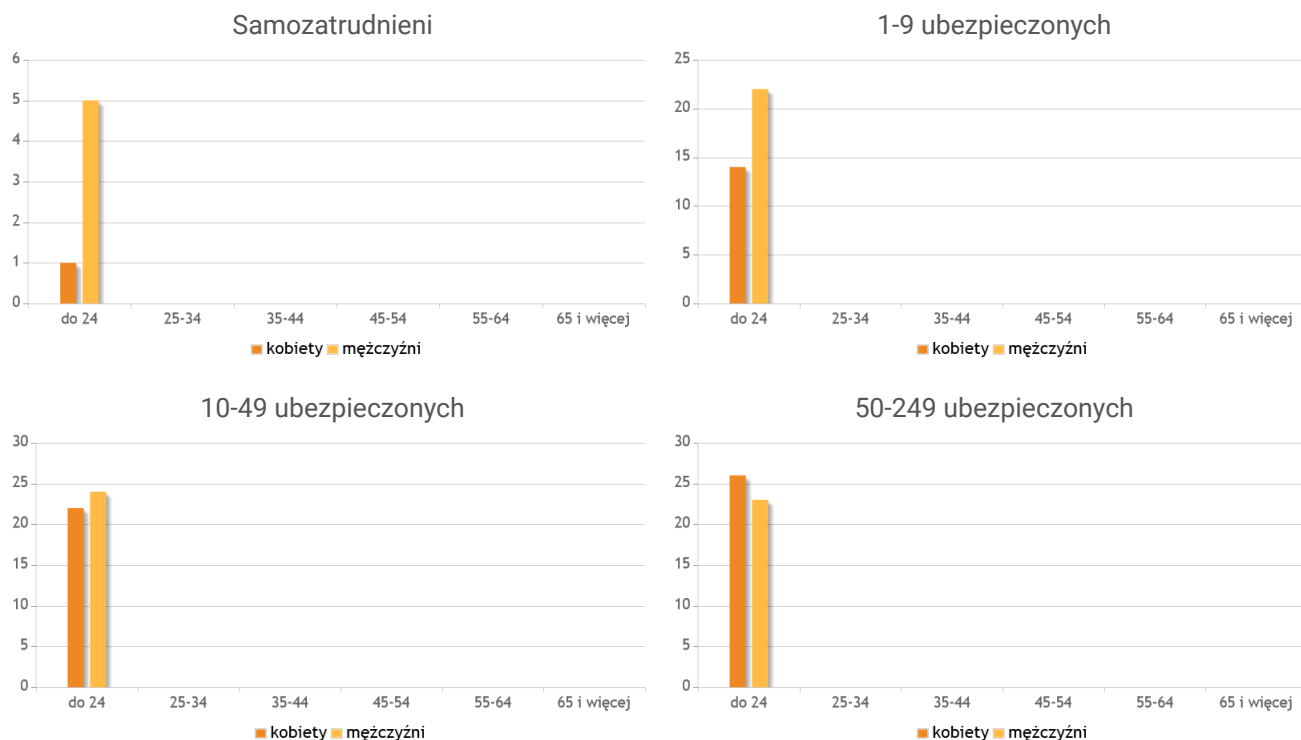
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 109 kobiet i 118 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 306 osób i do 24 lat – 227 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Ryńsk w grudniu 2017 r. wynosiła 2374 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2374	1495	1719	2310	2779
Kobiety	2234	1920	1696	2260	2431
Mężczyźni	2512	1302	1735	2377	3069
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	3063	1905	1655	2033	2350
Budownictwo (F)	2483	1187	1911	2364	3047
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2352	1253	2133	2127	2827
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2087	600	1543	2275	2154
Pozostała działalność usługowa (S)	1516	1579	1235	2069	1169

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	91,4	79,9	86,4	94,5	88,5
Kobiety	92,0	102,3	85,9	94,6	85,1
Mężczyźni	92,6	69,7	86,8	95,3	90,3
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	128,1	98,9	91,3	93,9	82,0
Budownictwo (F)	92,2	72,9	101,3	106,5	80,4
Przetwórstwo przemysłowe (C)	93,6	69,9	112,8	94,9	99,5
Transport i gospodarka magazynowa (H)	85,9	33,9	81,6	101,5	74,7
Pozostała działalność usługowa (S)	75,8	89,6	76,6	114,6	64,5

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	88,3	79,0	86,9	89,1	87,8
Kobiety	89,4	105,1	87,7	89,1	82,1
Mężczyźni	90,6	67,3	86,0	89,9	91,7
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	128,5	101,3	92,9	89,6	78,3
Budownictwo (F)	91,7	70,9	104,9	99,0	81,9
Przetwórstwo przemysłowe (C)	96,6	67,4	115,1	94,0	94,9
Transport i gospodarka magazynowa (H)	92,1	32,4	80,3	100,9	73,0
Pozostała działalność usługowa (S)	66,6	86,2	75,1	95,1	45,0

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Ryńsk według danych podatkowych funkcjonuje 143 przedsiębiorstw, w tej grupie 15 to przedsiębiorstwa małe, a 4 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (720,0%). W przypadku małych przedsiębiorstw 6,7% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 86,7% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Ryńsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	138	69	1	0	208
PIT 36L	9	26	13	2	50
PIT 28A	78	13	0	1	92
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	16	1	1	18
Łącznie	225	124	15	4	368

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 238 522 772 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Ryńsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	12 458 800	28 512 660	417 347	0	41 388 807
PIT 36L	12 934 300	32 617 700	70 837 800	71 259 700	187 649 500
PIT 28A	5 909 771	1 805 125	0	21 400	7 736 296
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	7 064 836	383 044	25 603 160	33 051 040
Łącznie	31 302 871	70 000 321	71 638 191	96 884 260	269 825 643
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	22,4	45,5	1,0	31,2	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Ryńsk łącznie wyniosły 23 994 519 zł, co stanowiło 10,1% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Ryńsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	2 414 460	2 695 210	26 426	0	5 136 096
PIT 36L	2 342 700	4 565 400	10 659 300	2 603 100	20 170 500
PIT 28A	5 490 141	1 704 156	0	19 581	7 213 878
CIT	0	180 810	248 322	1 292 214	1 721 346
Łącznie	10 247 301	9 145 576	10 934 048	3 914 895	34 241 820
Jako % przychodu	32,7	13,1	15,3	4,0	12,7
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	29,9	26,7	31,9	11,4	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Ryńsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	90 281,16	413 226,96	417 347,00	0,00	198 984,65
PIT 36L	1 437 144,44	1 254 526,92	5 449 061,54	35 629 850,00	3 752 990,00
PIT 28A	75 766,29	138 855,77	0,00	21 400,00	84 090,17
PIT 28B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CIT	0,00	441 552,25	383 044,00	25 603 160,00	1 836 168,89
Łącznie	139 123,87	564 518,72	4 775 879,40	24 221 065,00	733 221,86

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	77,6	75,2	37,7	0,0	76,4
PIT 36L	107,3	65,0	100,4	574,7	171,3
PIT 28A	142,6	68,9	0,0	2900,0	106,9
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	73,2	4,9	236,9	73,4
Łącznie	74,4	74,0	83,9	265,8	123,1

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	563,4	97,8	26,1	0,0	92,6
PIT 36L	113,3	71,8	90,1	92,2	183,9
PIT 28A	146,6	77,9	0,0	200,0	111,6
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	38,5	4,2	44,3	32,4
Łącznie	48,8	67,3	69,9	44,7	52,1

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.